

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felolós szerkesztő:

Dr. Csemberger Ármin.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egy szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíltatnak.

Az Andrássy-kabinet.

(S. Z.) Régi, klasszikus név és vele a magyar politikai élet reneszánsza vonul talán már a legközelebbi napokban a válságos zavar helyére. *Andrássy* Gyula grófot immár deszignált miniszterelnöknek jelzi a politikai horoszkóp, *Andrássy* Gyulát, aki az Ausztriával való kiegyezésnek és a közös hadsereg intézményének lelkes és meggyőződéses híve, aki nagy közjogi munkájában föltétlenül a dualizmus és a német vezényszó mellett foglal állást, azonban a katonai vívmányok érdekében megindult mozgalomnak hatása alatt maga is a katonai reformok, a katonai nemzeti követelések kérdését vette fel programjába olyannyira, hogy bekövetkezett az a különös helyzet, hogy míg a függetlenségi és 48-as párt a katonai kérdések fölött napirendre tért, addig a 67-es *Andrássy* a kibontakozás egyik föltételül a katonai kedvezmények megalosítását jelölte meg — A 67-es *Andrássy* tehát pápább lett a pápánál, — függetlenebb magánál a függetlenségi pártnál.

Ez a férfi, a sovén és reális értékű magyar politika klasszikus összhangba hozója most szervezi a kabinetjét. És *Kossuth*, *Wekerle* meg a többi régi

miniszter mellé új államférfiak is kerülnek az *Andrássy* táborokrából. Abból a táborból, mely kezdettől fogva száműzte a Polónyiakat, a korrupció és a lelki sötétségnek kétes dicsőségű apostolait.

És betöltésre kerül újból a *Szilágyi* Dezső öröke, az igazságügyminiszteri szék, mely oly gyászos interregnum után végre ismét hozzá méltó, nagy koncepciójú embert fogad magába *Szivádk* Imre személyében *Szeplőtlen* és imponáló név a *Szivádk* Imre neve és politikai jellege a köz javára való munka jegyében megedzett, fényes karakter. A közélet porondján mint *Andrássy* politikájának lelkes követője, mint a *Deák* Ferenc örökének rendíthetetlen főtartója ismeretes. Brilláns tudása és szervező ereje a budapesti ügyvédi kamarában nyilvánult meg igen sokszor, melynek mint elnök diszt és méltóságot kölcsönzött *Szivádk* Imre rezsímjével új éra, tisztultabb remények virradnak a magyar igazságügy jövőjére és valóra válik majd sok-sok vágyódás, melyek e téren az ország minden részében unos-untalan fölhanganak.

És, hogy *Andrássy* ilyen szerencsésen elintézte a kabinet-alakítás személyi részét, korszerű, hazafias és valóra váltható kormányprogramja kibontásához lát a vezér.

Az alkotmánypárt álláspontja ma már közsímert.

A bankkérdés terminusával folytatott erőszakos taktikát *Andrássyék* számítják a politikájukból, mert féltik az országot attól a végzetes gazdasági válságtól, melybe ezzel sodortatik. És a gazdasági kérdések eldöntésénél szem vezetik *Andrássy* dogmatikai szempontok, hanem — mint *Deák* Ferenc szellemében való politikust — egyedül és kizárólag az ország gyakorlati érdeke. Ha mind ezekhez hozzávesszük *Andrássy* Gyula grófnak a katonai kérdésben elfoglalt és e cikk eljén változ, a függetlenségi párt kívánságainál jóval radikálisabb álláspontját, úgy tiszta tükrét adtuk a közel jövő kormányprogramjának, mely *Andrássy* Gyula égisze alatt indul országot hódító körutjára.

A keddi koronatanács retortáján megy keresztül ez az új kormányprogram. Az egész nemzet lázas érdeklődése feszült figyelemmel irányul most Bécs felé, hol végleges megoldásra várja a magyar államférfiakat a király. A király, akinek szintén megvan a maga álláspontja.

Követeli a paktum végrehajtását — az adott szó betartását: az általános választói jog megalkotását.

A koalíció az általános választói jog megalkotására kapott és vállalt megbiza-

TÁRCA.

A koszorús költő.

— A Bajai Hirlap tárcája. —

Írta: Bodonyi Nándor.

Az elenségeim, (meg a jó barátaim) már egymáspárra a szememre hányták, hogy én «koszorús költő» vagyok.

Mintha csak a nyilvánosság előtt akartak volna megbélyegezni.

S az egész dologban az a legszigorubb, hogy ez mind igaz; én valóban «koszorús költő» vagyok!

Az az: már csak voltam!

Elmondom megkoszorúztatásom történetét s azután időjén feletem a közvélemény.

Színészek vetődtek a falunkba.

Füredi Miksa, a vidék egyik legjobb komi kusa volt a társulat igazgatója.

Egyszer a kaszinóba mentem, ott találtam őt a korcsma folyosójának könyvtárlóján ülve, bura szeggett ábrázattal, fejét lehajtva lógatta a lábait nagy szomorúan.

Még a köszönésemet is alig akarta elfogadni.

Nincs ostobább valami, mint egy szomorú komikus! Ez ember nem hiszi el neki, hogy szomorú.

Beleköttöttem:

— Aggyék Isten, direktor uram! Hát mi a hiba Igaliba?

— Csak menjen, menjen! Ön is olyan mint a többi...

— Menjek? Hová? Csak nem kolostorba? Onnan én már lekéstem. De hát igazán, hol a baj?

— Önök nem tudnak mást, mint a vidéki színészetet tönkre tenni.

— Hallja direktorkám, ez már súlyos vád Ezt én nem érdemeltem öntől, — szóltam én is pátosra hajó hangon.

— Ön se jobb a többinél; sőt még rosszabb. Ön a főmakk. Vagy nem ön rendezte műkedvelőivel azokat a világraszóló előadásokat, amikkel telekürtölték a lapokat. Előadtrák Shakespeare Szentivánéji álmát, Jókai Szigetvári vértanuit, a Sárga csikót, Toloncot olyan előadásban s olyan kiállítással, amilyent szegény vidéki színész nem tud produkálni. Mire való a közönség izlését így elrontani? Most aztán a mi előadásainkat csak fumigálja mindenki. S ez még nem elég. Most meg még tüzöldői majálisist is akarnak rendezni. Ezzel is utaznak a publikum zsebére. Kiharácsolják belőle az utolsó fillért, s a szegény vidéki színész számára nem marad egy fityingje...

Megsajnáltam a szegény igazgatót. Meg akartam vigasztalni:

— No, ne busuljon direktor uram, majd kiemeljük valahogyan a kátyuban megfeneklett Tetszisz kordeját; csak ne busuljon.

— Hisz én nem busulnék. Győzőm én a koplalást abban a reményben, hogy majd jólakom mások. Hanem a tagok, a tagok! Már két hete pattogtatott kukoricán élünk az egész társulattal.

— Majd jut még peccenyére is.

— Mikor?

— Hamarosan. Majd ide terejlük a közönség figyelmét.

— Hogyan?

— Szépen. Van egy jó eszém.

— Eszme? Süsse meg...

— Nono! Csak hallgasson reám. Holnapután július 8. A király koronázásának 25 éves fordulójának jubileuma. Egész országszerte nagy ünnepre készülnek. Ezt a napot megünnepejlük mi is...

— Köszönöm... a király nevében...

— Ezen a napon tartanak önök egy ünnepi előadást...

— Üres padok előtt...

— Lesz publikum is. Ezt az előadást hazafias kötelessége lesz megnézni mindenkinek. Aki távolmarad, azt megbélyegezzük. Az hazáruló darabont!

— S mivel hiszi ön a publikumot idecsalhatni.

tást. Három és fél év telelt és a megbízatásnak nem tett eleget. A király óvatojja a váltót, elutasítja a kifogásokat, marasztalja az elfogadókat és nem enged időt az elévülésre.

A koalíció megbukott és a választói jogot is azok fogják megalkotni, kiket *Andrássy Gyula* gróf égisze alatt most keddre vár koronatanácsba a király.

Az új kormány. Lapzártakor megbízható forrásból kapjuk híret, hogy az új kormány — *Andrássy-kabinet* alakjában — közelebb megalakul. Hírforrásunk szerint, az *Andrássy-kormány* november 22-én lenne kinevezve és 25-én mutatkoznék be a Házban. *Andrássy* lesz a miniszterelnök, *Kossuth* kereskedelmi, *Weberle* pénzügyi, *Meszlós* földmívelésügyi és *Sáidák* lnre igazságügyminiszter. A többiek maradnak. Nagy Emlé állítólag igazságügyi államtitkár lesz.

Újtitélen már összeültek a pártok. Sajátságos tünet, hogy egy kis politikai fölfordulás micsoda Pálfordulást teremt az elveknél. Újvidékről egy-két érdekes politikai morzsa hoz a tudósítót, melyet itt adunk. *Dr. Kassovitz* Armin újvidéki orvos, virilis városatyja eddigi szabadelvű párti állása dacára, illetékes helyen bejelentette, hogy a most folyó országos akcióból részt kívánva, a függetlenségi pártot fogja támogatni. *Tomics* Jása, a szerb radikális párt vezére ugyancsak a függetlenségi párt kettészakítása alkalmából azt az enunciaciót tett, hogy ezentúl a közgyűlési teremben kétszeres erővel fognak az újvidéki függetlenségi párt mellett küzdeni.

Megint a városok két milliója. *Justh* Gyula most egy hete Makón a városok általi kártalanítására felvett két millióra vonatkozólag azt az információt adta, hogy a kormány ezen összeget a szerbek ellen indított hadi készülődésekre felhasználta. Teleszky pénzügyi államtitkár most kijelentette, hogy ez a hírrel a valóságnak nem felel meg és a két millió korona hamarosan, de oktetlen még ez év folyamán szét fog oszlatni a városok között.

Tissa István gróf — képviselőjelölt. Januárban választás lesz a Lipótvárosban. *Sándor* Pál, az ötdikü kerület ezidőszerinti képviselője minden valószínűség szerint előtérbe lesz a tisztségnek és mandátumáról le fog mondani. *Sándor* Pál pártja, az országban az egyetlen szervezett szabadelvűpárt, már készülődik az

új választásra. Már meg is állapodtak az új jelölt személyében. Az új jelölt személye nagyon érdekes és, bár kétségek, hogy egyelőre politikai szereplést kíván-e vállalni, az ötdikü kerületben az a hír, hogy *Tissa* István gróf a jelölést már elvben elfogadta és kijelentette, hogy belemegy a választási küzdelembe.

A bajai politikai vizekről.

A vármegye már politizál.

Milyen párti lesz az új megyei főispán?

Bácsországra a főispánválsággal beütött a politikai világ és az országos zűrzavarnak mindenekelőtt átlóna hatalma elnyom egy időre minden lokális kérdést, ezer helyi érdeket, melyekre most senki sem ér rá gondolni.

Törvényeszek, teli kikötő, pályaudvar-kiépítés, színház, közúti hid — kinek irnánk most ezekről a dolgokról, mikor politikai tanyává változott kaszinó és korecsma, kávéház és utca egyaránt. Mert Baján is politizálnak már a kulisszák mögött, csak a vezérek megnyilatkozása erősen homályos, sőt kissé vergődészerűen kínos és óvatoss, mert nagyon is kiérzik a szavukból, hogy — mit tudni meg ma: kié lesz a jövő és hol fakad ezentúl a hatalom forrása . . .

A helyi politikából különben egyetlen tény emelkedik ki. *Ambrozovics* Lajos dr. főispán *Kossuth* Ferenc pártjához csatlakozott, *Rajk* Aladár képviselő pedig *Justh*ékhöz szegődött. Hogy a bajai választópolgárok kinek a pártján vannak ezidőszerint, azt még nem tudni, mert a függetlenségi párt egyszerűen a választók megkérdése nélkül foglalt állást.

Más eseményt a bajai politikai élet eddig nem vetett fölszínre és így szemünk szinte önmagától a vármegye szíve, Zombor felé fordul, a főispán-nélküliség ténye már éles, sőt markans politikai mozgalmi jelenségnek tűnik elő.

Alighogy a bácsmegeyi főispáni állás megüresedett, máris fölmerül a kérdés, hogy ki fogja ezt az exponát, felelősségteljes állást elfoglalni. Függetlenségi párti részről értelesen kísérleteznek, hogy *Fernbach* Károly helyébe 48-as elvű férjű kerüljön.

Természetesen tartjuk, hogy minden párt a maga emberét igyekezzék előtérbe vinni. De itt, Bácsmegeyében, különösen a mai vi-

szonyok közt, képtelenség egy függetlenségi politikusnak a főispáni állásban való érvényesülése. Törvénykezési meddők maradnak, célját megakadályozzák az érvényesítőknak a 67-es pártok javára fennálló állapot.

A vármegyei tisztviselői kar, a jegyzői kar tulyomó része, a törvényhatósági bizottsági tagok óriási többsége az alkotmány visszaállítása óta rendületlenül 67-es, erősen támaszkodik a közjogi alapra. A 67-es kiegyezéstől még a hatalom csábító, csalogató szava se tudta eltéríteni. *Fernbach* Károly 3 és fél év alatt minden eszközt megragadott, hogy a 48-as párt számára a vármegyében többséget teremtsen, de kísérleteivel mindannyiszor kudarcot vallott.

A 600 törvényhatósági tag közül *Fernbach* Károly és pártja valahogy keservesen össze tudott hozni 60—70 embert. De a jövőd főispán, ha 48-as politikai hitvallást vall, huszont elvararótot se tud a maga és politikája számára toborozni. A 48-as politikát annyira lejáraták, hogy az egyik részre népszerű jelszavak hangsúlyozása kedvéért ellenzékbe ment át, a másik, a nagyobb része, pedig 67-es vizekbe evezett.

Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága az utolsó 2 estendőben számtalanszor demonstrálta, hogy 67-es érzelmi, a kiegyezésnek öszinte híve. Minden szavazásnál óriási többségben voltak a 67-es pártok. Az igazság és közérdek megköveteli tehát, hogy a kormány a vármegyei közhatalmával számoljon.

Semmi kétségünk, hogy *Andrássy* Gyula gróf — o. olva az 1906-iki eseten, amikor *Fernbach*ék és *Lovász*ék megjelentek nála és jelöltük kinevezését kieriőszakolták — ezuttal minden illetékelten befolyástól menten, a saját akaratára szerint, Bácsmegeye összlakossága jogosult kívánalmának figyelembevételével fog dönteni a megyei főispán személyéről.

* * *

A bácsmegeyi és zombori főispánság megosztása.

Lapzártakor különben érdekes és praktikus megoldás híret vesszük a bácsmegeyi főispánválságnak.

Arról van szó, hogy megosztják a megyei és a zombori főispánságot és megyei főispánnak 67-es politikust, Zombor város főispánjául pedig *Ambrozovics* Lajos dr. bajai főispánt nevezik ki. Így aztán a megyei függetlenségi párt is megkapná a maga politikai kormány-exponensét és a 67-es vármegye élén mégis 67-es főispán állana.

— Én írok önnek erre a napra egy ünnepi darabot.

Füredi kezdte hegyezni a fölület.

— Ah! Ez már valami! Helybeli szerző! Ez már valami!

— Azt a darabot önök előadják. Csapnak egy kis reklámot . . .

— Hát azt csak bizza ránk. Az már a mi dolgunk lesz. Ez már valami. Helybeli szerző! No szaladok a feleségemhez, megviszem neki az örmöhirt.

És úgy is lett. Megírtam nekik az ünnepi darabot. Összealakítam valami 3—400 ötos és hatofejes jambust. Volt abban tündér, nemtő, piros, fehér, zöld görög kosztüm, Thalia papnő, oltár, színész, görög tűz és Hymnus . . . Egyszóval: volt abban minden, ami egy ilyen ünnepi szindarabba való.

Mikor átadtam Füredinek s mikor felolvastá a társulat előit, örmömében majdnem letépte a szuffitákat.

— No, gyerekek! Ilyet még nem bagózott Baranyavármegye!

Hát ami a reklámot illeti, ahoz csakugyan értett Füredi. Duplaszées plakátokat hektografáltatott piros-fehér-zöld szegélyvel.

A plakáton óriási betűkben ordított a »Helybeli szerző« meg az én nevem.

Egymást követte a sok hangzatos cím.

Első volt az ünnepi szimnő, aztán jött az »ezt követi«.

Az volt még a cifra!

Ezt követi: »Egy dühös kínai mandarinnak véres verekedése egy szegény májlandi perecessel.« »Feketesztinű görög tüzfény világossága mellett.« »Felvonás közben borbélyegények mennek át a színen és élcelnek.«

Reklámfrázisokban nem volt hát hiány. A publikum dől a színházba. Majd szétrugták a korcsmafészert, ahol Thalia templa vala felütve.

Az előadásról meg kell jegyezmem, hogy az gyalázatossan rossz volt. Az én jambusaimat úgy összerágták, úgy összemajszolták, hogy én abból nem értettem egy szót sem. Azt hiszem, a publikum sem.

Hanem azért óriási tapsvihar zugott fel, amint a darab végén a Hymnus elhangzott.

Ez volt a taps! Csak falusi tenyerek tudnak igazán tapsolni. Igazi kiadás vastaps volt. Akkorát puffant mindegyik, mint egy fiaágyu. Aztán a publikum elkezdett kiabálni, tombolni: — Szerző, szerző!

Magam is körülnéztem, hogy hol a szerző, aki ezt megselekedte.

Egyszer csak azon veszem magam észre, hogy ott áll mellettem Füredi azon szakálással, Thalia papjainak kosztümjében, görög kothurnusban s azt mondja, hogy menjek vele.

— Hová? — kérdém én megrökönyödve

— A színpadra! — Nem hallja, hogy a szerzőt hívják.

— Ej, nem megyek én! Nem én vagyok a szerző.

— No csak ne tagadj! Addig jöjjön, míg szépen hívom.

— S ha nem megyek?

— Erőszakkal is elviszünk.

— De én rugok, harapok . . .

— Bámol is én!

Azzal galléron ragadtak, derékon kaptak s vittek kezem-lábamnál fogva ki a publikum feje fölött egyenesen a színpadra.

Csak ott várt rám még az igazi meglepetés . . . Barátaim, tisztelőim (a gézengúz perna-hajderek!) egy nagy nemzetisiz szalagall átkötött babérkoszorút nyújtottak fel a színpadra.

Ehhez a babérkoszorúhoz összevásárolták a boltokban valamennyi kapható babérlevelet. (No hát a savanyu krumpliba, meg a babcuszpájba nem jutott aznap babérlevél!)

A leveleket drótra fűzték s úgy kötötték össze koszoruba.

Ér először luzódtam, hogy elfogadjam-e ezt a meg nem érdemelt kitüntetését. De nem sok időm volt szabadni. Füredi elkapta félkézzel az óriási koszorút s egyenesen a nyakamba akasztotta.

Furcsán éreztem magam, mondhatom.

A megoldási terv — ha valóra válik — új csapatra, helyes irányba tereli a megyei közéletet.

Minket bajaiakat azonban *Ambrosovic*s főispán esetleges távozásával veszteség ér. Egyre bizonyosabban hallatszik, hogy az ő főispáni demissiójával véget ér a bajai főispánság. És beolvastának bennünket a rivális szabadcai főispáni kerületbe . . .

H I R E K.

— **Hét bajai tífuszest.** Hidegvér, halvér és grandezza — t. olvasó — mert járvány még nincsen, bár hamarosan lehet, miután november első felében heten haltak meg tífuszban. És miközben nyugalomra és főleg tisztaságra intjük a lakosságot, akcióra kell szölitálnünk a városi hatóságot is, hogy tegyen meg idejében mindent a járvány elhárítására. A kanyaró sorompóba szölitotta a járvány bizottságot, ez a bizottság hetek óta amugy is permanenciában van, ki kell térjésztetni a munkakörét a tífusz elleni védekezésre is. Plakátokon kell figyelmeztetni a lakosságot, hogy kizivert lehetöleg ne igyék, hanem ártézi vizet használjon. A rendörkapitányság pedig szorítsa reá végre a *kávésokat* és *vendéglösököt*, hogy csak *ártézi vízzel* szolgáljanak a *vendégeiknek*.

— **A bajai millió pör a Kurian.** Budapestről jelentik: A Kuria III. büntető tanácsa december 15-én tárgyalja *Wagner* Sándornak, a bajai kereskedelmi és iparbank könyvelőjének ismert bűnpörét, melyben a szabadkai törvényeszkék fölmentésére hozott, a szegedi tábla azonban elítélte *Wagner* Sándort. A vádlott könyvelő semmisségi panasszal élt és ez képző a december 15-iki kuriai tárgyalás anyagát. A tárgyalás elnöke *Zsitvay* Leó, előadója *Weiss* Károly kuriai bíró lesz. A koronaügyészséget *Balogy* György dr. fogja képviselni.

— **Az izr. nögylet jötekönyvsága.** E hó 17-én megható aktus színhelye volt a helybeli izr. iskola. Hivalkodás és ünneprontó külsőségek kizárásával szokásos jötekönyvságát gyakorolta az izr. nögylet, a szegénysorsu iskolásgyermekek fölruházását. 20 leány kapott meleg felső- és alsóruhát. Egyik kislányka pár szóval megköszönte a nögylet nemesszívűségét. — Ugyanez alkalommal 500 koronát osztott ki a humánus nögylet a szegények közt.

De hát mit tesz ilyenkor a bohém francia? — Faire bonne minne au mauvais jeu! Vágjunk hát jó arcot a rossz játékhoz. Elfogadtam a koszorut; hazavittem s az ebédlőben felakasztotam.

Ott függött nemzetiszin szalagjával estendő-kön át. Ha idegen jött a házamba, az rendezen nagyot bámult rajta:

— Mi ez?
— Babérkoszoru.
— Ahá! Költőnek babérkoszoru jár! No, persze!

Hanem hát az én babérkoszorom addig függött, addig lógott ott az ebédlőben, míg egyszer csak teljesen — elkopott.

A feleségem is, meg a leányaim is, valahányszor savanyu krumpelit vagy babot főztek s babérlevél kellett: csak rájártak az én koszorumra.

Utoljára már csak a drótyja maradt, meg a nemzetiszin szalagja . . .

Utóbb a szalagot is elhasználták szalvétajelzőnek a sifonérba

A drótyja meg fölkerült a padlásra . . .

Hát: urak, urfiak . . . válogatott cigány-legények! . . . Elég legyen a tréfából . . . Bocsássuk meg s felejtjük el egymásnak ifjúkori bűneit. Nem vagyok már koszoros költő.

— **Mükedvalói estély a legényegyletben.** A katolikus legényegylet november 21-én, vasárnap este 8 órakor szinelőadást és bált tart a Bárány-szálló termében. Színe kerül több humoros egyfelvonásos szindarab a következő szereplőkkel: László Károly, Bogdány Mihály, Kemény József, Gergely János, Konyves Jenő, Tóth János, Varga Lajos, Varga József, Balázs Juliska, Hunyadi László, Adamek Lenke, Werbner János.

— **Az első teazsur.** Az elmúlt vasárnap délután 5 órakor nyílt meg az ideai teazsur-ciklus a Nemzetiben. Az első zsúr színes volt és változatos és szolgálta a kitűzött célt: sok meleg ízes falatot fog juttatni a jöteköny leányegyletnek népkonyhájának átszátára. A teát hangverseny előzte meg. *Geiringer* János dr. lelkes szóval szölt a leányegylet emberbaráti missziójáról, *Deutsch* Margitka bravurosán zongorázott, *Erdős* Ilonka verve és bensőségessé szavalt, *Stern* József dr. pedig köztetszésre mőközött. A zongora-kíséretet *Spitzer* Margit látta el. A közönség — szép asszonyok és urileányok egész koszoruja — mindvégig jól találta magát.

— **Nem tányéroz többet a cigány.** Bűszkén hirdetik a plakátok Szombathelyen a Sabária kávéház nagy ablakain a kávéház tulajdonosának merész és okos vállalkozását. Nyári Rudi cigányprimás játszik ott most. A kávéház tulajdonos megegyezett a primással, hogy tizenegy óráig nem tányéroz és ezt a jogát a közönség kényelmére a kávé váltotta m. g. aki ezzel szemben egyszer husz fillérrel emeli az árakat. Amit úgy kell érteni, hogy az első rendelés husz fillérrel drágább lesz, a további rendeléseknél már nincs áremelés, de 11 óra után már van tányérozás is. A közönségre ez az újítás mindenesetre kellemes és épen azért követendő, mivel uri emberek ritkán dobnak be estén át a tányérbá 20 fillérrel kevesebb és így megmenekülnek attól, hogy a tányérozás megzavarja a kávéházi szórakozást.

— **Bajáról elhelyezett hitoktatók.** A kalocsai érseki hatóság *Nikl* Jenő helybeli kaplánt, elemi iskolai hitoktatót — hir szerint — Bajáról elhelyezte. Az áthelyezés tanévközben történt és így egyelőre a helybeli r. k. plébániakaplanjai osztották föl egymásközt *Nikl* munkakörét.

— **Ciszteriták névtára.** A napokban került közlére a kiváltságos ciszteritai rend zirci apátjának sematizmus, annak a lelkes tanítórendnek a névsora, melynek tagjai itt Baján is komoly tudással és igazi odaadással teljesítik a középkorai oktatást. A *Vajda* Ödön Pál apát egésze alatt megjelent névtár bajai érdeklő adatai ezek. A bajai rendháznak *Werner* Adolf dr. főgimn. igazgató vezetése alatt 15 tagja van. Itt tanítanak az ideén: Székely Károly, Szilágyi Jenő, Molnár Samu dr., Fejér Adorján, Borsodi Miklós, Nagy Vazul, Magyarász Ferenc, Tordai Anyos dr., Bándy Boldizsár, Bárdos József dr., Palotai Irén, Lulay Simon, Neuhold Özséb és Szekeres Fábán. — A volt bajai tanárok közt *Békei* Vilmos hittanár *Zircen*, *Horváth* Jeromos pedig ugyanott uradalmi kormányzó. *Szenczy* Győző, volt bajai főgimn. igazgató jelenleg a szentgotthárdi konvent perjelje, *Madarász* Flóris dr. egri tanár, *Plata* Bonifác dr. ny. tankerületi főigazgató pedig a székesfehérvári rendház tagja. Ugyancsak Székesfehérvár tanár *Marosi* Arnold, Bölcsey Ödön és Varga Damján. *Szántó* Kamill Pécsent tanár és ott müködik *Chetnaranyi* Ede is. *Dombi* Márk dr. a budapesti Bernardinumban az egyházi szónoklatlan rendes tanára.

— **Halálozás.** Tevékeny élete 68-ik évében örök álomra hunyta le szemait a héten *Hetényi* József solti földbirtokos, Pestvármegye bizottsági tagja és solti községi képviselő. Végtisztességén impozánsan nyilvánult meg a legszélesebbkörű társadalom részvétel. A ravaszt a hatóságok képviselői és a társadalom színeje állotta körül. A szomorú eset előkelő, kiterjedt családort borított gyászba. *Hetényi* Pál dr., a bálalmási járásbírószág vezetője apósát, *Hetényi* János dr. volt bajai ügyvédjelölt édesatyját vesztette *Hetényi* József halálával.

— **Gyászhir.** Érzékeny veszteség érte a héten *Meskó* László városi tanácsnokot, felelőségeknek Debnárik Etelkán. r. elhunytával. A nemeszívű, vallásos érzelmet uriaszony 18-án reggel, hosszas, súlyos szenvedés után örökre elpihent. Temetésén, pénteken délután nagy részvét nyilvánult meg. *Meskó* Zoltán helybeli lapszerkesztő édesanyját vesztette a gyászesttel.

— **Ki lesz Bácsmegeye főispánja?** Politikai körökben *Ambrosovic*s Lajos dr. bajai főispánt emlegetik a vármegye és Zombor város főispáni méltóságára. — Zombori tudósítás azonban a hét végén azt írja, hogy Zombor és vármegye közönsége *Székelyi* Károly gróf bácskai földbirtokost látna Fernbach Károly örökében szivesen.

— **A dunai gőzhajózás beszűntetése.** A Dunagőzhajózási Társaság a Budapest és Mohács között közeledek személyhajózárait és hó 18-án az idejére beszűntette. Utolsó menet Budapestről Mohácsra és hó 17-én 12 órakor, Mohácsról Budapestre és hó 18-án délelőtt 10 órakor volt. — A Magyar Folyam és Tengerhajózási Társaság ma, szombaton szűnteti be Apatin—Mohács—Baja közti személyhajózárait. Utolsó menet Apatinról Bajára és vissza Bajáról Apatinba november hó 20-án, ma van. Az árufelvétel Mohácsról Budapestre és Bécsbe már előző nap szűntették be. Utolsó árufelvétel az apatin—bajai vonalon november 19-én volt.

— **A legdrágább vidéki primadonna.** *Szendrey* Mihály, az aradi színház igazgatója, megkezdte társulatának szervezését. Az igazgató további egy esztendőre *tizenöt éves korára* évi gázi mellett leszerződöttette *Diósi* Nusit s így ma ő a legnagyobb fizetűs vidéki színésznő.

— **Hol épül majd a közúti hid?** Megirtuk hettekel ezélt, hogy a közeli Bába község beadányt intézett Tolnavármegyéhez a baja—bátaszéki közúti hid létesítése tárgyában. E lépésre Bátát az birta, mert arról értesült, hogy a közeledési kormány *vagy Baja—Dunasszekcső, vagy Baja—Bába között tervezni a közúti hidat.* A község szerint, a baja—bátai közúti hid fontosabb és eredményesebb formái összeköttetés lenne, mint a baja—dunasszekcső. A vármegye magáévá tette Bába hajását, kérdés azonban, hogy a zilált politikai viszonyok között lesz-e és mikor belőle valami.

— **A regécei politikából.** A bajai járási belső Regécéről írják nekünk: *Lányi* Mórnek Kossuth Ferencöt való elválasztás kerületünkben vegyes érzéssel fogadják. Bátormonostor és Dávod választói helyeslik eljárását. Gara, Regéce és Órszállás azonban erősen helyteleníti. A többi községek túlnyomó része közömbösen nézi viselkedését. Kétségtelen, hogy a pártszakadás megingatta *Lányi* alatt a politikai talajt.

— **Zászlószentes Jánosalmán.** A jánosalmi keresztény szociális egyesület f. hó 21-én, a mai vasárnapon nyilvános népgyűléssel egybekötött zászlószentesi ünnepélyt tart. A központtól Szalonszky Andor és Bepsay János jönnek le az ünnepélyre. A zászlószentesi vasárnap reggel nagymise előtt lesz, melyet *Klanszky* Ferenc apátplébános végez. Délután lesz a népgyűlés és a zászlószögek beverése. Az ünnepélyt este banket fogja bezárni. *Lázár* Pál, a kerület képviselője is megígérte megjelenését.

— **Epilepsziában** (nehézkör) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek központja Budapest. A beteget azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykorona-utca 18 honosított meg, s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésre áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

— **Dr. Hadzsy Jenő** orvos, ki Budapesten Tauffer tanár születési klinikáján és a szt. Rókus kórház sebészeti osztályán, mint Hercul professzor segédorvosa, hosszabb ideig müködött, folyó hó 15-én átveszi atyja, néhai Dr. Hadzsy János, orvosi rendelő intézetének vezetését Bács-Topolján.

— A Haverda-ügyet decemberben újra tárgyalják. A szabadkai bűnpörben szerepő védők, Piller Arthur dr., Bródy Ernő dr. és Lengyel Zoltán dr. közös kérvényt adtak be a szabadkai büntető törvényszékhez, amelyben kérték, hogy a Haverda-ügyet rendkívüli esküdtörvényszékben tárgyalja a bíróság. A kérelemhez a szabadkai kir. ügyészség is hozzájárult. Így valószínűleg mondható, hogy a Haverda-ügyet a december hónap 15-én kezdődő rendkívüli esküdtörvényszékben tárgyalja a szabadkai kir. törvényszék. A főtárgyalási elnök ismét Salánty József dr. lesz, a szavazó bírák közül azonban a törvényszéknek két másik bírja vesz részt az ítélőtanácsban. Az ügyészséget Papp Sándor dr. kir. ügyész fogja az újabb főtárgyaláson is képviselni.

— Csálódi emberli dög, de nem okvetlen kell. Ha »Réthy« névre figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti *Penetfit-cukorka kapunk 60 fillértől*, mégpedig egy kivált régi magyar háziaszt, mely *kökögyés, rétkendés, hurutos bántalmak sok ezer esetében kitűnően bevált*. De vigyázzon, hogy a doboz és n. cukorka minden darabján rajta legyen a »Réthy« névre.

Nyilttér.)*

Számtalanszor bevált

MATTONI FELE

GISSHÜBLER

természetes ásványvíz

SÁVANYUVÍZ

A dupla erősebb

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a húgsavat megkötő szer.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Első magyar általános LEGENDAKÖR részvénytársaság vicinális alapon.

Működési kör: { Halas—Regőcse
és
Regőcse—Halas

— A Bajai Hírlap tudósítása. —

Mosolygó Lambert főgimnáziumi tanár ur, miközben jobbival a modern írók fületővet vakargatja, baljával állandóan a legendák kipusztulásán sajnálkozik a negyedik bé osztály magyar óráján. Lambertnek, a nagy Mosolygónak, sőt a Nagy Mosolygónak tökéletesen igaza volna, ha a gondos irodalombarátok nem iparkodnának részvénytársaságba tönörülni azon, hogy a bonyó-magyar legendakör mellé egy sokkal modernebb, de kiadósabb dongú legendakört építsenek. Ez a legendakör vicinális alapon, a legelső helyiértékű megszégyenítő express gyorsasággal ragasztódik össze materalból és téglá darabokból.

Ez a részvénytársaság külön legenda pályáztatást tart fenn Halas és Regőcse között. Itt vannak a társaságnak direkt legenda-vonatai. Ezek a vonatok mindenhol elérnek, sőt tovább érnek, mert lassan járnak. Ezek a derék vonatok egyenesen legendákra vannak berendezkedve. Pompás felszereléssel látta el őket az irodalomserzetet. Van egy gépzútk, akinek minden héten gyermeket szül a felesége. A nő Regőcse lakik s kelő tapintattal éppen akkor esik túl az anyai fájdalomon, amikor a legenda-vonat már Halas alatt robot, ilyenkor a gépész nyugtalan lesz és egyszerűen visszafelé fordítja a vonatot. Elmegey haza érdekli.

Van továbbá a nemes egyesületnek egy külön e célra beszerzett bikaája is, amely forgalmi akadály céljaira van alkalmazva. Ez a bika kétféle irányban működik: vagy felül az egyik tehkerocsira és akkor a mozdony képheti a verjeit, de meg sem tud moccanni, — vagy egyszerűen odafekszik a vonat elé. Most azonban a bikával baj van. Darányi atyánk leszerződtette valamelyik tenyésztőbikarkanyalnak. Regőcsei fizetésén kívül egy fejlesz csizmát is ígért neki a nép tatája, mire a jellemgyöngye bika a másik állásba költözött. Ezekután más akvizícióhoz kellett fordulnia a társaságnak. Beszerettek egy kiskislát.

Ez a kiskislát Fehértón történt. A gépésznek megint gyermeket szült a felesége, mire a mozdony eles kisköltással az utszéli árok keblére borult. Ezalatt azonban Jánosalmán is el volt ásva a kutya. A Halasra menő vicinális ugyanis a baleset folytán Jánosalmán fokozatos sebességgel kényserült megállni. Ez még semmi. Most jön a java. A történetből a java jön most, mint a fentemlélt Mosolygó Lambert irodalomtanár ur mondaná. Az utasok megkérdezték az állomási előjárót, hogy mikor indul a vonat?

— Nézze, most öt óra van. Kilencig elmehetnek, addig itt pihen a vicinális — mondta az előjáró. Illetőleg: mond és marad nyugodtan. Az utasok ellenben elszedtek. Bementek a faluba. És kilencre szépen visszajöttek. De erre azonban a vicinális már nem volt ott. Nyolc órákor elindították Halas felé. Ott füstölt már a jánosalmi állomásfőnök kertjének a végében. Egy órai utat tett meg már. Utasok nélkül, mert az utasai csak kilencre jöttek be a faluból.

A vicinális pedig fujta a füstöt és görgött az utján. Óvatossan kikerült egy sineken alvó tücsköt és keresztüllugrott egy kidobott sajtéját. És csak ment tovább. Részint: mert fő a mentrend, részint: mert a jánosalmi állomásfőnök macskájának árt a mozdony-füst. — A vicinális csak ment előre és az Első Magyar Általános Legendakör Részvénytársaság három beltagjának örömeiben megrepedt a szíve. Pótolva van a bika és elfojgák bocsátani a kormányozható feleséggé gépzútk is. Van már kiskislát és ez a kiskislát kitűnően bevált. Kivált ez a kiskislát volt az, ami bevált. És Mosolygó Lambert főgimnáziumi tanár urnak megint igaza volt: nem a modern írók segítségével, hanem csakis vicinális alapon lehet szerves egészszé kögíteni újból a bonyó-magyar legendakört.

Segédszerkesztő: Spitzer Zoltán.

6182/1909. kapt. szám.

Hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, de különösen az érdekelte szomszédokat, hogy Schmidt Márton fia gépgyárosok telepükön egy vasöntődet óhajtanak létesíteni, mihez az elsőfoku iparhatóságától, a telep engedélyezését kérelmezték.

Annak előre becslése mellett, hogy a kérdéses vasöntőde terveirje és műszaki leírása, a telepengedélyezési eljárása kitűzött folyó hó 29-ik napjának d. e. 10 órájig hivatalomban, a hivatalos órák alatt betekinthető; felhívom mindazokat, akik ezen vasöntőde létesítése ellen kifogást akarnak tenni, hogy kifogásaikat a helyszíni tárgyalás határnapjig hivatalomban, vagy a tárgyaláskor a helyszínen, szóval vagy írásban annál is inkább tegyék meg, mert különben a kért telepengedélyt hacsak közltekintetek akadályai nem szolgálnak, megadom.

Baja, 1909. november hó 14-én.

Koller Dezső s. k.
rendőrkapitány.

2777/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogvármegye bácsalmási járásának székhelyén, Bácsalmás községben lemondás folytán üresedésben levő községi II. orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni akaró orvosdoktorokat, hogy az 1908. XXXVIII.

t. c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi december 5-ig adják be.

Ezen állás javadalmazása a következő:

- 1) Képzőfizetés évi 1400 korona.
- 2) Az 1908. XXXVIII. t. c. rendelkezései értelmében megállapítandó lakbér, rendelési látogatási és műtétidő, valamint távollásdíj.
- 3) A szóbeli, illetőleg külterületi vagyontalan betegek látogatásaiért a községi szabályrendelet értelmében vagy a községi közpénztárból fizetendő 200 korona fuvar átalány, vagy a község által kiszolgáltatandó fuvar természetben.

Az állásajró hatáskört a jelenleg jóváhagyás alatt álló községi szabályrendelet intézkedései körvonalazzák.

A választás határnapjának kiützése iránt utólag fogok intézkedni.

Bácsalmás, 1909. évi november 10.

Koller Oszkár

főszolgabíró.

Á m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Bajáról Bátaszékre reggel 7 27, délután 1 20, 5 05 és 10 9 perckor.

Bátaszékről Bajára reggel 5 2, 9 16, délután 2 39 és 6 29 perckor.

Bátaszékről Dombóvárra reggel 10 18, délután 2 25 és 10 45 perckor.

Dombóvárról Bátaszékre reggel 3 50, 4 14, 10 38 és délután 2 30 perckor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7 22 órákor és délután 1 15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 3 10 és 6 51 órákor és délután 3 46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2 07 és 7 51 órákor és délután 1 55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6 45 órákor, délután 12 57 és 4 23 órákor.

Ujvidékről Títre reggel 6 54 és délután 5 25 órákor.

Títreől Ujvidékre reggel 3 32 és délután 1 15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7 10 délután 3 03 és 7 47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3, 8 18 és délután 2 35 órákor.

Szabadkáról Öbecsére reggel 4 40 11 45 és délután 1 32 órákor.

Öbecséről Szabadkára reggel 4 10 7 20 és délután 1 10 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor. 10 25, délután 2 02, 6 55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 5 05, 8 08 (gyors) 11 30, és délután 4 25 8 56 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4 33, 10 32, délután 1 57 és 7 05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5 51, 10 05 délután 3 28 és 7 18 órákor.

Öbecséről Ujvidékre reggel 4 20 9 45 és délután 3 45 órákor.

Ujvidékről Öbecsére reggel 4 00, 9 15 és délután 4 56 órákor.

Budapestről Bajára reggel 7 10 (gyors) 7 45 és délután 1 55, 3 20 (gyors) 10 10 órákor.

Szabadkáról Budapestre reggel 4 50, 9 50 (gyors) 2 12, 6 37 (gyors) és 11 50 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3 56, délután 12 27 és 6 22 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3 52, déli 12 és délután 8 44 órákor.

Bácsalmásról Regőcse reggel 6 16 délután 3 30 és 8 25 órákor.

Regőcseől Bácsalmásra reggel 2 35, 9 40 és délután 6 45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5 20, 10 30 (gy.) délután 1 22, 4 05 és 6 48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4 27, 7 55 (gyors) 10 42, d. u. 4 29 (gyors) 7 22 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6 15 és 9 44 órákor, délután 1 47, 6 53, 8 35, 11 05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3 05, 7 48 és 11 30, délután 3 10, 4 55, 6 34, 10 20 órákor.

500 ezer

égetett téglá és ugyanannyi tetőcserep gépzemmel való előállításához 1910-re vállalkozó kerestetik Iparváány helyben. Ajánlatok.

ALEX HANAMANN
Bosn. Samac, Bosnien.



A Nagy Gábor féle DELAWARE szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállításhoz utasítást mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszerá és bimbója, vesszője téiben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektólitert terem s egy bimbójából 3-4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legmagasabb faj ez, melyet azonban nem szabad összetévesztetni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, úgyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyit el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért.

A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőültvényokról, lugos-ültetéseiről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőművelőbirtokos, KÖLY posta, távirda és távbeszélő állomás. Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

26157/1909. kig. szám.

Hirdetmény.

A »Margittaszegeti Ármentesítő és Belvizlevezető Társulat« folyó hó évi 111. eln. számú átiratával megküldött s folyó évi október 19. tartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyv, a melynek 6. száma a választmány javaslata értelmében a társulat közgyűlése által 1910. évre megállapított költségvetését tartalmazza, a városi gazdasági hivatalban az érdekeltek bajai ártéri birtokosok által leendő betekintethes végett 15 napra közzemlére kitétetett.

Miről az érdekeltek oly figyelmzetetés mellett értesítettnek, hogy 1910. évben a közgyűlés harározata szerint a 190000 koronás kölcsöntörlesztési részletének fedezése céljából a szeremlei érdekeltségi birtokosokra kat. holdanként 1 kor. 20 fill., az armentesítési fenntartási költségek fedezésére a szeremlei és bajai érdekeltség ártéri birtokosaira katr. holdanként 20 fill., a bátmonostori érdekeltségre katr. holdanként 85 fill., ugyanazon érdekeltségnek több ártéri birtokosaira katr. holdanként 1 kor., végre a belvizrendezés fenntartási költségeinek fedezése céljából a belvizrendezési érdekeltség birtokosaira katr. holdanként 1 korona költségjárulék lesz kivetve, a mely legkésőbb 1910. évi február hó 15-ig befizetendő, mert nem fizetés esetén a közdok módjára fog behajtatni.

Baja, 1909. november hó 12.

Dr. Hegedűs Aladár,
kir. tanácsos, polgármester.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Kapható Baján: Bauer Adolf, Gyarmati Emil, dr. Makray László, Gyöngyössy László gyógytáráiban.

„KRONOS“

a legújabb és legjobb eddig létező petroleum izzófény-égő.

Fényereje kb. 80—90 gyergyafény, vagy hatszorta erősebb, mint a 15" lámpáé
Petroleum fogyasztás óránként 2 fillér.

- Nincsen robbanási veszély.
- Nincsen különös szabályozás.
- Nincsen vörös, hanem fehér fény.
- Nincsen szag.
- Nincsen korom.
- Minden petroleummal ég.
- Szonnal világosságot ad.
- Minden 15" lámpához illik.
- Egyszerűen kezelendő.



Ára: 1 égő teljesen felszerelve 10 K.
Egyedüli elárúsítás Baja és környéke részére

Schnetzer Ernő

üveg- és porcellánkereskedőnél B A J A.

129538/9. számhoz.

Faeladási hirdetmény.

A bátaszéki tereziánium alap tulajdonához tartozó »B« üzemosztály III. vágás-sorozat 102/113/127/131/133. osztágában (Szomfoverdőrés) 1910 évi 1334 k. holdnyi vágásában tővön található mintegy 2179 m³ 9265 K. 88. f., továbbá a »C« üzemosztály 9/12/13/15 osztágában elterülő 1910—1912. évi, egyenként 17 k. holdnyi, összesen 51 k. holdnyi vágásterületen ugyancsak tővön található, mintegy 6474 m³ és 17900 K. 85 f. becértékű tölgy-, szil-, köris-, nyár- és fűzfa állomány-nak vágássorozatontként külön-külön való eladása iránt **1909. november hó 30-ik napján déli 12 órakor** a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium IX. ügyosztályában (Budapest, V., Vadász-utca 33) zárt ajánlati verseny fog tartatni.

Az egy koronás bélyeggel és »Ajánlat a bátaszéki B/III. üoszt. 1910. évi vágására« vagy »Ajánlat a bátaszéki C üo. 1910—1912. évi vágásokra« című felirattal, továbbá a kir. közalapítványi közp. pénztárnál, vagy bármely kir. adóhivatalnál készpénzben, vagy névérték szerint számított állami értékpapirokban leteendő egyezer (1000) korona, illetve kétezer (2000) korona értékű bánatpénz lefizetéséről szóló nyugtával ellátott ajánlatokban a beígért vételárak betűkkel és számokkal olvashatóan kiirandók, valamint kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ösmeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

1) Az ajánlatok folyó évi november hó 30-ik napjának déli 12 óráig a vallás- és közokt. m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (V. Hold-utca 16. szám) nyújtandók be.

2) Később érkezett, a feltételektől eltérő, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3) A versenyzők közötti szabadválasztás, illetőleg a tett ajánlatok elfogadásának, vagy visszautasításának joga tekintet nélkül a beajánlott vételár összegére a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak fenntartatik.

4) A részletes feltételek a miniszterium IX. ügyosztályában, továbbá Bátaszéken az erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Az erdőgondnokság az eladás tárgyát képező vágásoknak a helyszínen való megtekintése iránt utbaigazítást ad.

Bátaszék, 1909. évi november hóban.

Kir. tereziániumi alapítv. erdőgondnokság.

Feltűnést keltő találmány! A fogopólasra használt szerek csak részben felelnek meg hivatásuknak. Az illatos szájviz a fogólerakodást megakadályozza, fogporhesszas használata pedig a fogrombácát kopertja el. Ezen hiányokon segít egy kitűnő új találmány, a **Sztraka-fele Menthol fogszappan**, mely erős bacillusölő



hatásánál fogva a szájrőget hatalmasan desinfectálja, a fogakat fehériti s a romlástól megóvja. Beszerezhető gyógyszerárakban, drogdiákban egy koronáért. 3 dbt 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható:

Gyarmati Emil
gyógyszertárában BAJÁN.

ROPS

BIZTONSÁGI
GYORSFŐZŐ.

Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen t a k a r é k o s.
Kapható minden jobb vasúri és háztartási cikkeket árusító üzletben. — Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

— Képes prospektus ingyen és bérmentve. —

ROPS Fémáru Részv.-Társ.
Budapest, V., Külső Váci-ut 74/8.

Helybeli elárústitó:

EISENBERG KÁROLY.



Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyított hatásos, mely már sok év óta legjobb ledörzsölésnek bizonyult. **készvényel, csúszlál és meghűléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—S0, K 1.40 és K 2. — és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Pórtár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerértára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó ház.
Baján a belvárosban Jókai Mór
utca 22. számú ház

eladó.

(Jókai Mór és Czifrusz Ferenc-u. sarok)

Cím: **JAKAB GYULÁNÉ**
háztulajdonosnő.

Ujpest, Kossuth-utca 56.

Telefon 4.

S Z É N

Telefon 4.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy elsőrendű **porosz darabos kőszent** (Emmanuelsegen)

4 koronáért árusítok

zárt zsákokban, házhoz szállítva — Telefon vagy levelezőlap rendeléseket azonnal effektuálom.

Kráhl Károly utóda

BRAUN EDE, BAJA. (Városi székház épület.)

Alapított 1846-ban.

KÖNYV. ZENEMŰ. PAPIR. ÍRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkitállításon



aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSÉT.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek, díszművek, ifjúsági iratok, képes könyvek, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek, térképek, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-papírok, író- és rajz-szerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hirdapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadtnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állít elő műveket, folyóiratokat, bái- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, köz-igazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból Bármilyen könyvnyomda munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Díszművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és díszes bekötésére,

továbbá

képketetek, (Passepartous)
íróaljszatok, stb.

előállítására van berendezve.